

Kovács Szabolcs: *Iskolai lelkigondozás a középiskolában*
című doktori értekezésének bírálata

Hosszú és nagyon elmélyült kutatómunka és feldolgozás áll a benyújtott doktori értekezés mögött. Ezt igazolja a rendkívül alapos felkészültség, a tartalmi részletekig ható precizitás, a letisztult tudományos stílus, a minden szempontból igényes formai kivitelezés. A disszerens nem volt könnyű helyzetben. Ugyanis az iskolai lelkigondozás még mindig keresi helyét a református középiskolákban, a szakmai protokoll pedig még meglehetősen képlékeny.

Minden szakmai, tudományos segítség hatalmas hozzájárulást jelent az elméleti keretek és a gyakorlati lehetőségek tisztázódásához. Kovács Szabolcs nagy kitartással és témahűséggel vállalkozott erre a tudományos alapvetésre, a megfontolásokra és a kutatásokra.

Kovács Szabolcs magabiztosan mozog a nemzetközi szakirodalom elképesztő bőségében, és szinte kézikönyv-alaposságú disszertációt írt. A dolgozat első nagy tartalmi egysége rendkívül aprólékos elméleti háttérrel tár fel tíz fejezetben. Kiváló belső arányok tagolják a fejezeteket, és olyan rendszerezett a kidolgozás, hogy a tartalomjegyzék is több oldal.

Egyetlen szakmai szempont sem került el a figyelmét, s a viszonyrendszer-től kezdve, majd a lelkigondozás különböző dimenzióit kibontva és az iskolai lelkigondozás princípiumait felvázolva foglalkozik a serdülők fejlődési folyamatait befolyásoló tényezőkkel, a leggyakoribb gondokkal és megküzdési módokkal, az identitásfejlődéssel, a serdülők vallásos tapasztalatával és a lelkigondozó személyével. A megközelítés minden részterületen interdiszciplináris és újszerű. A legkorszerűbb szakirodalom feldolgozása, az átfogóan szintetizáló szemléletmód kifejezetten olvasmányossá és továbbgondolásra készítővé teszi a tartalmat.

A második nagy tartalmi egység kéttengelyű vizsgálat mélyinterjúk és kérdőívek segítségével, nyolc iskolai lelkigondozó és 789 9., illetve 12. osztályos középiskolás diák bevonásával. A vizsgálat körültekintő, a módszertan megfontolt, az eredmények feldolgozása gondos, az ábrák jól értelmezhetőek.

A bibliográfia 345 magyar és főleg német, angol és holland nyelvű publikációt tartalmaz, 926 hivatkozást dolgoz fel 368 oldalon. Elismerést érdemel.

A kutatás megkezdése előtt érdemes lett volna a hipotéziseket egyértelműen megfogalmazni.

Egy-egy eredményértékelés sok-sok további gondolatot indít el az olvasóban, de ezeket a disszertáció nagyszerűségének fényében meg lehet beszélni a nyilvános dispután.

Kovács Szabolcs értekezését nyilvános disputára és elfogadásra ajánlom, a PhD-fokozat odaítélését a védéstől függően javaslom.

Dr. Bodó Sára
egyetemi docens (DRHE)